

REGERINGEN

Regeringsbeslut

III 2

2012-04-19

N2012/1991/TE

Näringsdepartementet

Trafikverket

781 89 BORLÄNGE

Uppdrag om innovationsupphandling

Regeringens beslut

Regeringen uppdrar åt Trafikverket att analysera hur och i vilka delar av Trafikverkets verksamhetsområden, som verket kan använda sig av innovationsupphandling för att driva på utvecklingen av effektivare processer och ny teknik. Innovationsupphandlingen ska bidra till såväl ökad effektivitet och nytta inom Trafikverkets verksamhetsområde som att öka dess bidrag till ett samhällsekonomiskt effektivt och långsiktigt hållbart transportsystem. Trafikverket ska med denna utgångspunkt:

- redovisa resultat och erfarenheter av tidigare upphandlingar, som helt eller delvis kan betecknas som innovationsupphandlingar,
- formulera mål för samt utforma, genomföra och låta utvärdera en testverksamhet med innovationsupphandlingar,
- utforma ett förslag till plan för ökad användning av innovationsupphandlingar inom olika delar av sitt verksamhetsområde, bl.a. baserad på successiva testresultat.

Vid genomförandet av uppdraget ska Trafikverket samråda med Luftfartsverket, Kammarkollegiet, Kommerskollegium, Konkurrensverket, Miljöstyrningsrådet, Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Trafikanalys, Naturvårdsverket, Sjöfartsverket, Statens energimyndighet, Statens väg- och transportforskningsinstitut, Statskontoret, Tillväxtverket, Transportstyrelsen samt Verket för innovationssystem.

Trafikverket bör även samråda med ett urval aktörer inom den akademiska världen, som har relevant kompetens om upphandling, samt med berörda branschorganisationer och ett urval företag som ofta deltar i Trafikverkets upphandlingar.

Trafikverket ska senast den 1 december 2012, i en delrapport till Regeringskansliet (Näringsdepartementet), redovisa tidigare resultat och erfarenheter, förslag till testverksamhet samt preliminär plan för ökad användning av innovationsupphandling. Trafikverket ska slutredovisa uppdraget i en rapport till Regeringskansliet (Näringsdepartementet) senast den 1 juni 2014.

Skälen för regeringens beslut

Allt fler länder ger hög prioritet åt arbetet för att stärka innovationsklimatet och innovationsförmåga för att kunna möta morgondagens utmaningar. I såväl OECD:s innovationsstrategi som i EU:s Europa 2020-strategi framhålls innovation som en av de viktigaste drivkrafterna för tillväxt, välfärd och miljö. Regeringen delar denna uppfattning.

I regeringsförklaringen 2010 aviserade statsministern en nationell innovationsstrategi. Näringsdepartementet leder arbetet med strategin, som kommer att offentliggöras under 2012. Den kommer att omfatta alla sektorer och blir ett viktigt instrument för regeringen i arbetet med att skapa bästa möjliga förutsättningar för innovation i Sverige fram till 2020.

Transportsektorn står inför stora utmaningar. Den globaliserade ekonomin med ökad konkurrens ställer krav på effektivare transportsystem för näringslivets behov. Alla instrument för effektivisering och utveckling av sektorn behöver utnyttjas för att den ska kunna möta de ökande kraven som kommer av klimatutmaningen, andra miljöproblem, urbanisering och en åldrande befolkning. Innovationsupphandling kan vara ett sådant instrument. Trafikverket arbetar redan i dag med olika typer av upphandlingsmodeller, varav funktionsupphandling har redovisats i Trafikverkets årsberättelse för 2011.

De stora resurser som Trafikverket har till byggande, drift och underhåll av infrastruktur samt övriga insatser för effektivisering av transportsystemet, gör myndigheten till en av statens viktigaste aktörer för utveckling av transportsektorn. Om verkets upphandlingar kan användas för att även driva på kunskapsutveckling och innovationer av mer effektiv och miljövänlig teknik, processer m.m., så får det stor betydelse för såväl effektivitet och kvalitet i Trafikverkets egen verksamhet, som för utveckling av ett samhällsekonomiskt effektivt och långsiktigt hållbart transportsystem.

Regeringen har i propositionen Offentlig förvaltning för demokrati, delaktighet och tillväxt (prop. 2009/10:175) lyft fram vikten av innovationsförmåga i statlig förvaltning. Med innovationsförmåga avses förmågan att i samverkan få till stånd fler värdeskapande system som tillgodoser brukarnas önskemål om hög kvalitet i de offentliga tjänsterna och huvudmännens krav på god resursanvändning.

I kommittédirektiven till Innovationsupphandlingsutredningen (dir. 2009:104) definieras innovationsupphandling som upphandling av i förväg okända lösningar på ett definierat problem eller behov för vilka det ibland ännu inte har etablerats någon marknad. I utredningens betänkande Innovationsupphandling (SOU 2010:56) anføres bl.a. att innovationsupphandling kan vara ett tillskott i Trafikverkets arbete med efterfrågestyrt forsknings- och innovationsarbete och där nya lösningar även kan vara till fördel för kommunala väghållare. Utredningen framhåller även betydelsen av innovationsupphandling för att få bättre miljölösningar. Här kan bl.a. Miljöstyrningsrådet bidra med kunskap och erfarenheter.

Regeringen uppdrog i beslut den 8 oktober 2009 åt Statskontoret att utveckla modeller och metoder för mätning av produktivitet och innovationsgrad i anläggningsbranschen (N2009/7452/IR). Uppdraget redovisades i september 2010.

Regeringen beslutade den 8 oktober 2009 att tillsätta en kommitté med uppdrag att följa upp och analysera de statliga upphandlarnas åtgärder för att förbättra produktivitet och innovationsgrad inom anläggningsbranschen (dir. 2009:92). Uppdraget ska slutredovisas senast den 30 juni 2012.

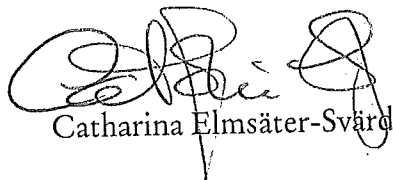
I enlighet med riksdagens beslut med anledning av budgetpropositionen (prop. 2011/12:1, utg.omr. 24, bet. 2011/12:NU1, rskr. 2011/12:101) har Vinnovas anslag utökats med 24 miljoner kronor för 2012 och 9 miljoner kronor årligen från 2013 och framåt för att stötta uppbyggnad av kompetens, metod och erfarenhet för innovationsupphandling.

Regeringen uppdrog i beslut den 8 december 2011 åt Kammarkollegiet att ta fram en vägledning om hur upphandlingar inom ramen för befintlig lagstiftning kan utformas för att uppmuntra innovationsvänliga upphandlingar (S2011/10868/RU).

Statens väg- och transportforskningsinstitut har i VTI Rapport 626 (2008) behandlat upphandling, avtal och innovationer i anläggningsbranschen.

Samtliga nämnda myndigheter bör med sina specifika kunskaper och kompetens om upphandling, via samråd kunna ge Trafikverket ett värdefullt stöd i dess genomförande av uppdraget.

På regeringens vägnar

Catharina Elmsäter-Svärd

Håkan Jansson

Kopia till

Statsrådsberedningen
Utrikesdepartementet/FIM
Finansdepartementet/BA
Miljödepartementet/MA
Näringsdepartementet/FIN, KLS, MK, ENT, RT och E
Boverket
Kammarkollegiet
Kommerskollegium
Konkurrensverket
Luftfartsverket
Miljöstyrningsrådet
Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Nationella rådet för innovation och kvalitet i offentlig verksamhet
Naturvårdsverket
Sjöfartsverket
Statens energimyndighet
Statens väg- och transportforskningsinstitut
Tillväxtverket
Trafikanalys
Transportstyrelsen
Verket för innovationssystem
ALMI Företagspartner AB
Delegationen för hållbara städer
Innovationsbron AB
IQ Samhällsbyggnad
Sveriges Kommuner och Landsting
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Västra Götalands läns landsting
Skåne läns landsting
Region Halland
Region Gotland
Samverkansorganet i Kalmar län
Samverkansorganet i Dalarnas län
Samverkansorganet i Östergötlands län
Samverkansorganet i Blekinge län
Samverkansorganet i Uppsala län
Samverkansorganet i Södermanlands län
Samverkansorganet i Jönköpings län
Samverkansorganet i Gävleborgs län
Samverkansorganet i Värmlands län
Samverkansorganet i Kronobergs län
Samverkansorganet i Örebro län
Samverkansorganet i Västerbottens län
Samverkansorganet i Jämtlands län